N°. 267. 1860.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 10 NOVEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van 8 November 1860, n°. 40, heeft Zijne Majesteit goedgevonden den heer *L. A. Bruyn* te herbenoemen tot burgemeester der gemeente Delfshaven.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

De Minister van Staat, Minister van Kolonien, brengt bij deze ter algemeene kennis:

dat het den Koning behaagd heeft bij het ondervolgend besluit van 27 October jl., n°. 68, eene nieuwe regeling vast te stellen omtrent de voorwaarden der toelating in Nederlandsch Indie van Nederlanders, andere Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen;

dat het tijdstip, waarop die nieuwe regeling in werking treedt, volgens art. 17 der bedoelde verordening, door den Gouverneur-Generaal zal worden bepaald, zoodat degenen, die inmiddels in Nederlandsch Indie aankomen, nog aan de tot dus ver bestaande bepalingen zullen moeten voldoen;

doch dat reeds van stonde aan tot verkrijging van een paspoort bij het Departement van Kolonien geen borgtogt meer zal behoeven te worden overgelegd.

De Minister voornoemd,
ROCHUSSEN.

---

27 Oct. 1860, n°. 68.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Staat, Minister van Kolonien, van den 18den September 1860, lit. H, n°. 18;

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is te herzien de bestaande bepalingen omtrent de toelating in Nederlandsch Indie van Nederlanders, andere Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen;

Gelet op art. 105, tweede lid, van het Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie, vastgesteld bij de wet van 2 September 1854 (*Staatsblad* n°. 129);

Den Raad van State gehoord (advies van den 19den October 1860, n°. 3);

Gezien het nader rapport van Onzen voornoemden Minister, van 25 October 1860, lit. H, n°. 27,

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Nederlanders, andere Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen, geene ingezetenen van Nederlandsch Indie zijnde, worden bij hunne aankomst aldaar aanvankelijk toegelaten in de voor den algemeenen handel geopende havens, op den voet in de vijf volgende artikelen bepaald.

Art. 2. De aanvankelijke toelating geschiedt door of wege het hoofd van het plaatselijk bestuur, op een regelmatig paspoort, afgegeven of geviseerd door of van wege den Minister van Kolonien of door een Nederlandschen diplomatieken of consulairen agent.

Art. 3. Ook het bezit van andere geleibrieven kan de toelating wettigen, mits er uit blijke wie de houder is en van waar en met welk doel hij in Nederlandsch Indie komt.

Art. 4. Zelfs kunnen de nieuw aangekomenen worden toegelaten op eenvoudige aanmelding van hunne personen, met opgave wie zij zijn en van waar en met welk doel zij in Nederlandsch Indie komen.

In dit geval kan gevorderd worden een bewijs van bekendheid, door twee ter goeder naam staande ingezetenen van Nederlandsch Indie geteekend.

Art. 5. Tot bewijs der aanvankelijke toelating wordt aan den nieuw aangekomene, zoo hij het verlangt, eene toelatingskaart uitgereikt.

Art. 6. De toelatingskaarten en de daarmede gelijkstaande mondelinge toelating zijn geldig voor den tijd van zes maanden.

Art. 7. Tot langer verblijf wordt, behoudens het bepaalde bij art. 13, vereischt eene schriftelijke vergunning tot inwoning, te verleenen op Java en Madura door den Gouverneur-Generaal, elders door den hoogsten gewestelijken gezaghebber.

Art. 8. Tot bekoming eener vergunning tot inwoning wordt van den belanghebbende gevorderd:

1°. dat hij voldoe of voldaan hebbe aan de vereischten bij een der artt. 2, 3 of 4 gesteld;

2°. *a.* dat hij ten genoegen van den hoogsten gewestelijken gezaghebber hebbe doen blijken genoegzame middelen van bestaan te bezitten of door werkzaamheid te kunnen verkrijgen;

dan wel

b. dat hij overlegge een borgtogt van twee ter goeder naam staande ingezetenen van Nederlandsch Indie voor de kosten, die zijn verblijf in Nederlandsch Indie of zijne terugzending wegens onvermogen, te eeniger tijd binnen de drie jaren na zijne aankomst, aan het Gouvernement mogt veroorzaken, *of*, zoo hij een Nederlander is, een bewijs van den Minister van Kolonien dat in Nederland een borgtogt van gelijke strekking is gesteld.

Is de belanghebbende een Nederlander, dan wordt bovendien gevorderd dat hij aantoone voldaan te hebben aan zijne verpligtingen omtrent de nationale militie of daarvoor borgtogt te hebben gesteld.

Art. 9. Op eenvoudige aanmelding van hunne personen worden tot inwoning toegelaten:

a. personen van 's Rijks wege naar Nederlandsch Indie gezonden;

b. personen die, na eervol ontslag uit 's lands dienst in Nederlandsch Indie, aldaar wenschen gevestigd te blijven;

ontslagen militairen beneden den rang van officier zijn gehouden te voldoen aan de vereischten bij het voorgaand artikel gesteld;

c. vrouwen die hare echtgenooten vergezellen;

d. vrouwen die hare ouders, zonen of broeders vergezellen;

e. minderjarigen die hunne ouders of voogden vergezellen of wier ouders of voogden in Nederlandsch Indie verblijf houden;

f. personen in Nederlandsch Indie geboren uit ouders aldaar gevestigd, mits zij niet langer dan zeven jaren van daar afwezig zijn geweest, of bij langere afwezigheid vóór het voleindigen van hun 24ste jaar aldaar terugkeeren. Zoo zij in Nederland gevestigd zijn geweest, en niet tot de onder let. *e* vermelde personen behooren, wordt gevorderd dat zij aantoonen voldaan te hebben aan hunne verpligtingen omtrent de nationale militie;

g. personen door of van wege den Koning erkend als consul-generaal, consul, vice-consul of consulair agent in Nederlandsch Indie van eene vreemde mogendheid, alsmede hunne gezinnen.

De onder lett. *a*, *c* en *e* vermelde personen, alsmede die onder lett. *b* vermeld, met uitzondering van ontslagen militairen beneden den rang van officier, behoeven zelfs geene schriftelijke vergunning van den Gouverneur-Generaal of den hoogsten gewestelijken gezaghebber.

Voor consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten geldt als zoodanig de mede-onderteekening van hun exequatur of de goedkeuring van hunne benoeming door den Gouverneur-Generaal.

Art. 10. De vergunningen tot inwoning aan Nederlanders verleend geven, behoudens de bijzondere bepalingen ten aanzien der residentien Djokjokarta, Soerakarta en Madura, de bevoegdheid om zich te vestigen overal waar een gouverneur, resident of adsistent-resident gevestigd is.

Tot vestiging elders wordt eene nadere vergunning van den hoogsten gewestelijken gezaghebber vereischt, tenzij de Gouverneur-Generaal zelf die vergunning verleene.

Art. 11. De vergunningen tot inwoning aan vreemdelingen verleend geven de bevoegdheid om zich in alle voor den algemeenen handel geopende havens te vestigen.

Tot vestiging elders wordt eene nadere vergunning van den Gouverneur-Generaal vereischt.

Die nadere vergunningen kunnen, in het belang der openbare rust en orde, ten allen tijde, door hem worden ingetrokken. Van het verleenen en van het intrekken derzelve doet hij jaarlijks verslag aan den Minister van Kolonien.

Art. 12. Behoudens het bepaalde in het derde lid van het voorgaand artikel en behoudens het geval van aanvrage om uitlevering van een vreemdeling, ter zake van desertie of ander misdrijf, kunnen vergunningen tot inwoning alleen worden ingetrokken in de gevallen en op de wijze vermeld bij de artt. 45 en 46 van het Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie.

Art. 13. Personen in Nederlandsch Indie aanwezig, begeerende met het doel om er te reizen kunnen daartoe vergunning bekomen; op Java en Madura van den Gouverneur-Generaal, elders van den hoogsten gewestelijken gezaghebber, mits zij voldoen of voldaan hebben aan de vereischten bij een der artt. 2, 3 of 4 gesteld.

Die vergunningen zijn geldig voor den tijd van zes maanden, maar kunnen verlengd worden.

Zij kunnen in het belang der openbare rust en orde, ten allen tijde, door den Gouverneur-Generaal worden ingetrokken.

De hoofden van plaatselijk bestuur in de voor den grooten handel geopende havens zijn bevoegd aan nieuw aangekomenen voorloopige vergunningen tot reizen uit te reiken. Deze zijn geldig voor den tijd van hoogstens ééne maand.

Art. 14. Wanneer de in art. 1 bedoelde personen de aanvankelijke toelating of de vergunning tot inwoning of tot reizen niet kunnen bekomen, of wanneer de verlenging wordt geweigerd, zijn zij gehouden Nederlandsch Indie te verlaten.

Art. 15. Het zegelregt van de vergunningen tot inwoning en tot reizen bedraagt één gulden.

De toelatingskaarten, de nadere vergunningen vermeld in de artt. 10 en 11 en de voorloopige vergunningen tot reizen worden kosteloos uitgereikt.

Art. 16. Bij het in werking treden dezer verordening vervallen alle

vroegere, hierbij niet gehandhaafde bepalingen omtrent de toelating in Nederlandsch Indie van Nederlanders, andere Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen.

Zij die, krachtens die vroegere verordeningen aldaar zijn toegelaten, behouden niettemin de daaruit voortvloeijende bevoegdheid.

De toelating van Nederlanders of vreemdelingen in die gedeelten van Nederlandsch Indie, waar het regt van zelfbestuur aan de inlandsche vorsten en volken is gelaten, wordt, waar zij, volgens de thans voor die gedeelten geldende regels, was vrijgelaten, door de tegenwoordige verordening niet beperkt.

Art. 17. De Gouverneur-Generaal regelt wat tot uitvoering dezer verordening vereischt wordt, en bepaalt het tijdstip waarop zij in werking treedt.

Onze Minister van Staat, Minister van Kolonien, is belast met de uitvoering van dit Ons besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 27sten October 1860.

WILLEM.

De Minister van Staat, Minister van Kolonien,
ROCHUSSEN.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Een ministerieel dagblad van Parijs, *la Patrie*, berigt dat de heer de Persigny, Frankrijks gezant bij het Engelsche hof, die zich sedert eenige dagen te Parijs bevond, naar Londen terug gekeerd is. Het blad voegt daarbij, dat de vertegenwoordigers der onderscheiden mogendheden te Londen uitgenoodigd zijn, om op den 9den dezer het jaarlijksche gastmaal van den lord meyer bij te wonen, en dat zij, naar verzekerd wordt, die uitnoodiging zouden aannemen.

— Dezer dagen is te Parijs een geschrift uitgegeven over de regten der balie ten overstaan der regters en regterlijke ambtenaren. In de voorrede komt de heer Berryer, de beroemde advocaat en redenaar van koningsgezinde en legitimistische denkwijze, met nadruk op tegen de pogingen welke in Frankrijk thans, naar hij zegt, door het openbaar ministerie worden gedaan om de vrijmoedige taal der balie, wanneer zij tegen de inzigten des gouvernements inloopt, te smoren. » Er zijn lieden — zegt de heer Berryer — die openlijk beweren dat eene taal vol vuur en bitterheid in andere tijden welligt aan den advocaat voegde, maar bij de politieke instellingen, waaronder wij thans leven, niet past. Zoo wil men het verlies der vroeger zoo duur gekochte volksvrijheden doen gelden als eenen grond om de eenige vrijheid, welke ons nog overblijft, te vernietigen! De onafhankelijkheid der balie is nog voor elken burger een schild tegen de verbolgenheid des bewinds, tegen de schending der regten, tegen de onregtvaardige vervolgingen. Wordt die onafhankelijkheid verkort, dan staat het ergste te vreezen; maar indien zij stand houdt en zich doet eerbiedigen, dan bestaat er nog geene reden om aan iets te wanhopen. In de balie zullen, hoop ik, de volhardende inspanningen van het gezond verstand, van het regtsbesef, van de algemeene eerlijkheid de overwinning behalen. Daar zal althans de laatste kreet der stervende vrijheid weergalmen."

ENGELAND.

De heer Gladstone, de kanselier der schatkist, welke tot het meer conservative gedeelte van het Engelsche kabinet wordt gerekend, heeft zich jl. Maandag over het Italiaansche vraagstuk openlijk in denzelfden geest uitgelaten, als lord John Russell in de bekende depêche, waarin hij dezer dagen het revolutionaire beginsel gehuldigd en Sardinie's inval in het pauselijke en het Napelsche grondgebied goedgekeurd heeft. De heer Gladstone stelde de Italiaansche revolutie gelijk met de Engelsche van het jaar 1688, hoopte dat de in Italie thans gevoerd wordende strijd op de vestiging eener vrije en vereenigde natie zou uitloopen, en zeide dat hierin een nieuwe waarborg voor het genot van duurzamen vrede in Europa zou gelegen zijn. Hij voegde er bij, dat deze uitkomst vooral ook aan Engelands zedelijken bijstand zou te danken zijn.

Bij deze gelegenheid sprak de heer Gladstone ook met bezorgdheid van Turkije's toestand; hij zeide dat Europa in dat deel der wereld nog veel te doen zou hebben alvorens de politieke gezigteinder geheel ophelderen en de gronden van bezorgdheid verdwijnen konden.

ITALIE.

De Parijsche *Patrie* deelt in haar nommer van gisteren het volgende mede: » Een telegram uit Napels meldt ons, dat er in zuidelijk Italie groote troepenbewegingen plaats hadden. De Sardiniers vereenigden zich op den regter oever van den Garigliano, terwijl zij over zee veel krijgsvolk naar Mola, eene haven in de baai van Gaëta, zonden.

» Te Napels werd eene afdeeling troepen gevormd, welke eerstdaags naar Reggio en Catanzaro zou scheep gaan, om in Calabrie, alwaar thans bijna geene troepen zijn, de rust te helpen in stand houden."

Het zelfde blad deelt een schrijven uit Rome van 31 October jl. mede, hetwelk het volgende inhoudt: » De generaal de Lamoricière heeft een rapport omtrent de laatstelijk in den Kerkelijken Staat voorgevallen krijgsbedrijven opgesteld en aan den Heiligen Vader overhandigd. Het behelst niet alleen al wat de generaal heeft gedaan sedert hij aan het hoofd der pauselijke legermagt is getreden, maar ook hetgeen hij heeft opgemerkt betreffende onderscheiden takken van het algemeen bestuur; hierover laat hij zich echter met veel omzigtigheid uit, en alleen dan wanneer hij door de behandeling van zijn eigenlijk onderwerp daartoe geleid wordt.

» De generaal heeft den Paus de waarheid niet ontveinsd; met krachtige trekken heeft hij de lafheid van eenigen, de verraderlijke handelingen van anderen geschetst. Het Zwitsersche krijgsvolk is even min gespaard, maar een gedeelte van hetzelve naar verdienste ten toon gesteld; en men meent te weten, dat de heer de Lamoricière zich bij den Heiligen Vader met echt militaire vrijmoedigheid over alles heeft uitgelaten.

» Dit rapport aangehoord hebbende, betuigde Zijne Heiligheid den heer de Lamoricière voor zijnen ijver en goede diensten levendigen dank, en stelde hem voor, alsnog tot het vormen van een pauselijk leger mede te werken. » » Dat is eene onmogelijkheid — antwoordde de generaal; — het geld, de soldaten, kortom al wat tot zamenstelling van een leger vereischt wordt, ontbreekt; en buitendien — dit zou hij er bijgevoegd hebben — zijn diegenen, welke aan de zaak gang zouden moeten bijzetten, de ministers van Uwe Heiligheid, onderling oneenig." "

» Daarop vroeg de Paus den generaal, of hij althans zou kunnen opgeven wat er op dit oogenblik zou dienen gedaan te worden. De generaal antwoordde, dat het kleine leger, hetwelk de Paus nog bezat, een drukkende last voor zijne schatkist was; dat onder de vier of vijf duizend man, welke nog ter beschikking van het ministerie van oorlog stonden, naauwlijks een duizendtal in staat was om te vechten; dat het beter zou zijn, zich van die troepen, welke enkel in naam krijgsvolk waren, te ontdoen, en een of twee regementen van jeugdige en dappere soldaten, welke den Paus tot lijfwacht dienen zouden, te vormen.

» De Heilige Vader heeft zich met dat gevoelen vereenigd en terstond bevel gegeven om de aanwezige troepen af te danken en twee nieuwe regementen, zoo veel doenlijk uit Franschen en Belgen, zamen te stellen.

» Zondag jl. is aan de veteranen te Rome kennis gegeven dat hun corps zou worden ontbonden. Den volgenden dag vervoegden zij zich bij den kardinaal-staatssecretaris Antonelli en gaven dringend hun verlangen te kennen om in dienst te blijven. De kardinaal antwoordde, dat hun stap nutteloos was, en dat Zijne Heiligheid door redenen van overwigtigen aard in de noodzakelijkheid was hen af te danken.

» De zoogenaamde palatijnsche wacht, een corps rustbewaarders, meerendeels uit ingezetenen van Rome bestaande, zal niet worden ontbonden, maar in stand blijven en den voorrang hebben op de pauselijke lijfwacht van Franschen en Belgen, indien deze tot stand komt."

— Blijkens de berigten uit Napels van den 3den dezer heeft Capua een bombardement doorgestaan, alvorens zich over te geven. Het vuur begon den 1sten dezer ten 4 ure na den middag, en duurde met eene tusschenpooze van drie uren tot den volgenden ochtend ten acht ure, toen de forten der stad, welke tot nog toe het vuur beantwoord hadden, de witte vlag opstaken. Volgens een berigt van de *Indépendance Belge* was het bombardement vooral in den beginne zeer hevig, en werd het door de vesting met nadruk beantwoord; doch de Napelsche berigtgever van het Parijsche *Journal des Débats* verzekert, dat de aanval en de verdediging niet ernstig gemeend waren, maar enkel voor den schijn plaats hadden, ten einde te voldoen aan hetgeen door de krijgsmanseer vereischt werd, en dat deze kampstrijd dan ook, ten gevolge van wederzijds genomen voorzorgmaatregelen, geene schade van groot belang heeft veroorzaakt.

Den 2den des namiddags werd de capitulatie gesloten; krachtens hare bepalingen werd het garnizoen, bestaande uit 9000 man, krijgsgevangen, maar zou het met de wapenen uit de vesting trekken; aan de soldaten, doch niet aan de officieren, werd vrijheid gelaten om in het Italiaansche leger te treden; degenen, welke van deze vrijheid niet wilden gebruik maken, zouden naar hunne woonstede terug gezonden worden.

— Blijkens een berigt van de *Indépendance Belge* wordt te Parijs in eenen doorgaans goed onderrigten kring stellig verzekerd, dat de Fransche vlootvoogd nog steeds in last heeft te beletten dat het Sardinische eskader de haven van Gaëta nadere.

Doch de Sardinische bewindslieden schijnen te verwachten dat de Sardiniers in hunne operatien tegen Gaëta geenerlei belemmering van andere mogendheden zullen ondervinden: immers de Turynsche *Opinione*, een orgaan van den heer Cavour, zegt in haar nommer van den 5den dezer:

» Indien Frans II eenen algemeen gelaakten tegenstand wilde voortzetten, dan houden wij voor zeker, dat onze vloot haren pligt zou vervullen zonder bezwaren van den kant der andere mogendheden te ontmoeten. Wilde eene buitenlandsche vloot zich tegen de onze verzetten, het zou eene tusschenkomst zijn, tot verdediging waarvan geenerlei grond, zelfs niet Frankrijks aanspraak op de erkentelijkheid der Italianen, zou kunnen worden aangevoerd. Het zou eene vijandelijkheid zijn, welke groote gevolgen zou kunnen hebben, en wij kunnen bij geene van de buitenlandsche mogendheden zulke voornemens onderstellen.

» De staatkunde van ons gouvernement zal nooit aan de diplomatie vrijheid tot regtstreeksche tusschenkomst geven. De nationale beweging moet haren gang gaan en met alle haar ten dienste staande middelen de bezwaren, die zij ontmoet, van welke zijde dezelve ook komen, uit den weg ruimen.

» Zoo wij ons een bepaald en juist denkbeeld van onze gesteldheid vormen, zullen wij ligtelijk bevroeden, dat de vermeende buitenlandsche invloed te Napels een schaduwbeeld is, hetwelk verdwijnen zal, even als de sneeuw smelt wanneer de zon komt."

— Garibaldi heeft het dictatorsgezag nedergelegd, het bestuur aan Koning Victor Emanuel overgedragen en den prodictator van Napels, den heer Pallavicini, aangeschreven voortaan alleen van Zijne Majesteit bevelen te vragen. Hij begeeft zich weder naar het eilandje Caprera, hetwelk hem in eigendom toebehoort, en heeft de hem door Koning Victor Emanuel aangeboden onderscheidingen en titels afgewezen.

RUSLAND

Blijkens een verslag omtrent den staat van het Russische krijgswezen, dezer dagen van wege het Russische gouvernement opgemaakt, en door het Brusselsche dagblad *le Nord* aangehaald, is de tijd, voor welken Rusland na het einde van den Oosterschen oorlog door Keizer Alexander van de jaarlijksche ligting van manschappen voor het leger is vrijgesteld, tot in het jaar 1862 verlengd.

CHINA.

De Parijsche *Patrie* van gisteren zegt: » De jongste berigten uit Shanghai verzekeren, dat Kweiliang, mandarijn-referendaris bij het keizerlijke kabinet, en Hang-Fou, onderkoning der provincie Tschi-ly, door het hof van Peking tot buitengewone commissarissen voor de met Engeland en Frankrijk te voeren vredesonderhandelingen benoemd zijnde, den 6den September te Tien-tsin waren aangekomen.

» Bij het afzenden der jongste berigten werd verzekerd, dat het verdrag in die stad zou worden onderteekend, en dat de ratificatien in de hoofdstad zelve van China zouden worden uitgewisseld met bijzondere plegtigheden, wier vaststelling het onderwerp eener afzonderlijke onderhandeling en overeenkomst zou uitmaken."

In het beursberigt der Londensche *Times* van eergisteren leest men het volgende: » Er is een telegram uit Hongkong ontvangen van den 17den September, dat is vijf dagen later dan de dagteekening der door de Indische landpost laatstelijk aangebragte berigten. Naar luid daarvan was de stad Chowfoo door de Chinesche opstandelingen ingenomen,

en bedreigden deze eene andere stad, in de depêche Maypo genoemd, waarmede welligt Ningpo bedoeld wordt.

»De jongste berigten uit Shanghai, welke men toen te Hongkong had, waren van den 10den September, dat is zes dagen later dan de berigten der jongste landpost. Volgens dezelve was te Shanghai het gerucht in omloop, dat de onderhandelingen te Tien-tsing niet zoo goed vorderden, als men wel zou kunnen wenschen."

— Een bij de Londensche *Morning Post* ontvangen berigt uit Parijs van den 7den dezer zegt: »Het is niet waar, dat de expeditionaire krijgsmagt der geallieerden in China zich naar Peking zal begeven. De vertegenwoordigers der twee mogendheden zullen alleen met hun gevolg, en waarschijnlijk met eene eerewacht, naar Peking gaan, alwaar het nieuwe vredesverdrag zal worden onderteekend.

»Men weet dat volgens eene bepaling van het vorige verdrag gezanten van Engeland en van Frankrijk te Peking zullen worden aangesteld en aldaar verblijf zullen houden.

NASCHRIFT.

LONDEN, 8 November. De Engelsche Bank heeft heden haar disconto tot $4^1/_2$ pct. verhoogd.

Er wordt verzekerd dat de heer de Persigny morgen bij den feestmaaltijd van den lord-meyer eene zeer vredelievende en zoowel voor Italie als voor de Engelsch-Fransche alliantie gunstige rede zal houden.

TURIJN, 8 November. Eene officiële depêche uit Napels berigt dat Koning Victor Emanuel gisteren morgen aldaar zijnen intogt gedaan heeft en door eene onbeschrijfelijke menigte met groote geestdrift ontvangen is. Hij heeft eene proclamatie aan de bevolking van Napels en Sicilie uitgevaardigd, waarbij hij verklaart het hem bij de volksstemming opgedragen souverein gezag over de Beide Siciliën te aanvaarden.

De dagbladen berigten dat Gaëta thans van de landzijde geheel ingesloten is. Men gelooft dat Koning Frans, ten gevolge van de raadgevingen der bevelhebbers van de vreemde vloten, die stad spoedig zal verlaten.

PARIJS, 9 November. Blijkens den heden openbaar gemaakten maandstaat is de voorraad specie der Bank van Frankrijk in de laatste vier weken met $25^1/_8$ millioen francs, en het batig slot der loopende rekeningen tusschen haar en particulieren met $3^1/_4$ millioen francs verminderd. Daarentegen zijn vermeerderd: het aan bankbiljetten omloopende bedrag met 9 millioen fr., het tegoed der schatkist met $14^3/_5$ millioen fr., het in de portefeuille der Bank aanwezige handelspapier met $43^2/_5$ millioen fr., en het bedrag der voorschotten aan particulieren met $2^1/_7$ millioen fr.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, *den 9den November* 1860.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen voortgezet over het wets-ontwerp betreffende de nieuwe regterlijke inrigting.

De Minister van Justitie verdedigde in eene zeer breedvoerige rede de strekking en den inhoud van het wets-ontwerp. Hij herinnerde de Kamer hoe uitgebreid dit was en hoe vele werkzaamheden nog af te doen waren voor den afloop van het jaar. Om die reden zou hij bij de algemeene overweging zich bepalen tot die punten welke niet uitsluitend betrekking hadden tot een of ander artikel, bijv. de regtspleging in de correctionele en criminele zaken, de opdragt van alle strafzaken, met uitzondering van die welke bij den kantonregter behooren, aan de regtbanken in eersten aanleg, en het appèl van die zaken. Dat stelsel was geconcentreerd in art. 59 van het wets-ontwerp, waarbij de aangevangen strijd moest worden voortgezet. Dat onderwerp was voor hem de levensvraag van het wets-ontwerp; het zou veel tijd vereischen, maar de behandeling behoorde eigenlijk bij dat artikel. Over de strafregtspleging zou hij dan ook in de algemeene beschouwingen slechts handelen voor zoover noodig was; even zeer zou hij nu vele bedenkingen onaangeroerd laten, die beter bij de artikelen konden nagegaan worden. Het terrein waarop hij zich nu plaatste was dat der regtvaardiging van het algemeen karakter der burgerlijke regtspleging, voornamelijk wat hare betwiste bestanddeelen betrof.

Op dat terrein ontmoette hij de dilatoire exceptie van den heer Wichers, zich oplossende daarin, dat het nu nog geen tijd was eene regterlijke organisatie te behandelen. Een zelfde gevoelen was ook bij vroegere gelegenheden voorgestaan; acht jaren waren sedert verloopen; het veto van vroeger was nu niet meer toepasselijk. Rijpheid was nu gekomen; het votum van 27 Mei van verleden jaar had die bevorderd. Art. 5 der additionele artikelen van de Grondwet hield daarenboven een gebod in: al was dit er niet, dan nog waren er andere eischen die dringen het onvoltooide werk af te doen. De strafregtspleging eischte dringende hervorming door herziening van de wet op de regterlijke organisatie; de strafvordering behoefde wijziging in vele opzigten: de strafwetgeving stond in verband met de regterlijke organisatie; bij het ontwerpen van een nieuw strafwetboek kon de bestaande regterlijke organisatie niet blijven. Bij de burgerlijke regtspleging kon men de tegenwoordige regterlijke organisatie bij eene herziening van de burgerlijke regtsvordering laten. Maar dat was geen reden om de regterlijke organisatie uit te stellen: de herziening van de burgerlijke regtsvordering zou er niet bij winnen. Hij had het uitzigt geopend later het getal hoven te kunnen verminderen tot drie: als de spoorwegcommunicatien vermeerderd waren. Nu had men verlangd tot na die verbeterde communicatie de zaken te laten omtrent de hoven gelijk nu het geval is. De herziening der regterlijke organisatie tot na dien tijd uit te stellen, was echter in vele opzigten niet aan te raden. Hoe nu aan het gebod van art. 5 der additionele artikelen te voldoen? Dat antwoord was te geven door de geschiedenis der wording en de werking van dat artikel op te geven. Omtrent de wording van dat artikel merkt hij op, dat dit artikel aanduidde, dat in het bestaande gebreken waren, aan welker herstel bepalingen van de Grondwet in den weg stonden. Bij de grondwetsherziening werden die weggenomen. De gebreken bestonden in de procesorde en de kostbaarheid en langdurigheid der processen. De bezwaren waren reeds uitgekomen bij de behandeling der bestaande wet op de regterlijke organisatie met betrekking tot de vraag of elke provincie een hof moest hebben. Telkens was daarop teruggekomen bij volgende gelegenheden, steeds was op de vermindering der hoven aangedrongen, of op de vereeniging der hoven met de regtbanken in de hoofdplaatsen. Uit dien aandrang werd geboren het wets-ontwerp van 1843; dit stuitte af op de oppositie nopens de bepaling der Grondwet die de vestiging van een hof in elke provincie beval. De zaak bleef nu rusten tot 1848; men kende de gebreken en den aandrang tot verbetering en de mislukte poging daartoe. Toen kwamen in de nieuwe Grondwet de artt. 162 en 163. Die nieuwe Grondwet nu veroordeelde niet geheel het bestaande, en schreef het breken daarmede niet voor, gelijk hij in eenige bijzonderheden aantoonde, maar sprak alleen van verbetering. De Grondwet had dus de bedoeling niet om het tegenwoordige omver te werpen.

Wat de werking van art. 5 der additionele artikelen aangaat, merkte hij op, dat men herhaaldelijk pogingen had aangewend om dat voorschrift te verwezenlijken. Hij herinnerde hierbij wat gebeurd was bij de voorstellen in het bezuinigingsverslag van November 1848 voorkomende, steunende op het begrip om in deze zaak groote besparingen aan te brengen. De daarbij geleverde schets eener regterlijke organisatie toonde reeds aan dat de groote besparing, die men aanvankelijk op het oog had, niet mogelijk was. Later waren onderscheidene wets-ontwerpen ingediend, waarvan hij den inhoud en de strekking, vooral met betrekking tot de werking van den Hoogen Raad, in verband met het al of niet behouden der hoven aantoonde. Het laatste wets-ontwerp werd mede verworpen; het toen genomen besluit was bekend: de Hooge Raad was daarbij verklaard niet te moeten zijn een hof van appèl. Op het standpunt van dat besluit had hij zich dus bij het ontwerpen van zijne voordragt geplaatst. Die beslissing was geen uiting eener voorbijgaande meening, in verband met al het vroeger voorgevallene, en na al de pogingen tot oplossing van het bedoelde vraagpunt. Na tienjarige gedachtenwisseling was die solutie eindelijk genomen: dat votum moest dus gevolg hebben voor de verdere voortbouwing van het stelsel. Daarop was reeds gewezen bij de behandeling der voorgaande begrooting. Het moreel gezag van dat votum was door zeer velen ook van de minderheid erkend. Hij vereenigde zich met dat votum, anders zou hij geen daarop gebouwd wets-ontwerp verdedigen. Bij dat votum was ook beslist dat nevens den Hoogen Raad afzonderlijke collegien van appèl zouden geplaatst worden, als hij lette op den strijd die het was voorgegaan, bij de behandeling van vorige wets-ontwerpen. Dat votum moest alzoo zijn het uitgangspunt om hierin tot eene oplossing te geraken. Hij ten minste hield zich daaraan vast. Geen Minister van Justitie zou het, meende hij, gewaagd hebben een daarmede strijdig ontwerp in te dienen.

Met betrekking tot het cassatiestelsel verwees hij naar het vroeger als lid der Kamer door hem aangevoerde. Omtrent de opvatting van artt. 162 en 163 verschilde hij in gevoelen met den heer van Goltstein, die daarenboven te kennen had gegeven dat in een klein land als het onze geen cassatiestelsel te pas kwam: eene bewering die hij niet kon toegeven; men kreeg daardoor regtszekerheid, waaraan evenveel behoefte bestond in een klein als in een groot land, gelijk dat stelsel dan ook in andere kleine rijken bestond. Onmogelijk was het de cassatie te vermijden; en nam men die weg, men zou tot een stelselloos geheel komen. De regtsmagt behoorde alzoo te wezen, dat het toezigt op de geheele regtsspraak dezelfde zij, en voor groote en kleine zaken dezelfde waarborgen bestonden. De beschuldiging dat zijn cassatiestelsel eigenlijk als een verminkt stelsel was aan te merken, kon hij niet toegeven. De bijgebragte gronden tot staving nam hij achtereenvolgens kortelijk op: bij de artt. 82 en 83 kon men den strijd voortzetten; met de toekenning aan den Hoogen Raad van de bevoegdheid om ten principale te beslissen had hij zich vroeger niet kunnen vereenigen: was hij van een vroeger gevoelen afgeweken, dan had hij dit gedaan om vooral het gemeen overleg op dit punt te bevorderen. Hoe het hiermede was, zijn denkbeeld was niet strijdig met het cassatiestelsel. Wat betrof de cassatie ter herstelling van schending van het regt, gelijk hij voorstelde, zoo bestond ook omtrent dat denkbeeld verschil van gevoelen, zelfs bij den Hoogen Raad zelven. Die onzekerheid moest ophouden in het belang der justiciabelen, en daartoe strekte art. 82. Hierbij ging hij na wat met betrekking tot dit onderwerp in Frankrijk was gebeurd. Den Hoogen Raad wilde hij niet boven de wet stellen, maar den twijfel hieromtrent alleen wegnemen, hetgeen niet door de Grondwet werd verboden; het kwam alleen daarop aan om aan het woord *wet* eene ruimere beteekenis te geven. Het beroep op de wet van 27 Ventôse an VII, die men hem had tegengeworpen, kon, naar zijn gevoelen, hier niet opgaan.

Hierna behandelde hij de vraag over de al of niet wenschelijkheid der opheffing van het civiel appèl in verband met het al of niet behouden der geregtshoven. Hij geloofde niet, dat die opheffing ergens beproefd was in eenige wetgeving; alleen was dit door sommigen aangeraden in revolutionaire tijden. Ook in 1848 was de quaestie op nieuw opgeworpen, maar niet beslist. Hij schetste al de nadeelen voortvloeijende uit zoodanige afschaffing, terwijl de voorgestelde redmiddelen tot herstel bij voorkomende dwalingen eigenlijk niets anders dan een vermomd appèl waren, die niet die gunstige gevolgen konden hebben, welke men daarvan verwachtte. Hierbij wees hij vooral op het request civiel, en de opdragt van het appèl aan regtbanken van gelijken rang. Dit punt ging hij in eenige bijzonderheden na, ook met het oog op hetgeen hieromtrent in andere landen, vooral Frankrijk, was geschied, zijnde men aldaar weder tot het zuivere beginsel teruggekeerd. Hij nu had het behoud van hoven voorgestaan, maar enkele wilde hij opgeheven zien. Dit laatste denkbeeld was bestreden, op grond dat hierdoor weinig bezuinigd zou worden. Die bezuiniging was echter toch niet gering; zij werkte wel niet geheel omdat nieuwe elementen in deze regterlijke organisatie opgenomen werden; vooral verhooging van enkele bezoldigingen, en de instelling van ambtenaren van het openbaar ministerie bij de kantongeregten enz. Die uitgaven waren echter nuttig, want bij de aanneming van de wet zou de strafregtspleging bijzonder vereenvoudigd en meer andere voordeelen verkregen werden, gelijk hij in eenige bijzonderheden aantoonde. Het aantal der nu aanblijvende geregtshoven zou voldoende zijn ter behandeling van de daaraan opgedragen werkzaamheden. Vijf hoven vonden sommigen te veel, maar met het oog op de strafregtspleging was dat getal niet te groot; voor dezen zou voldoende arbeid zijn in verhouding tot het daarbij aangesteld personeel. Gestadig en dagelijksch werk aan den regter te geven was echter onmogelijk; zoeken konden zij het niet; het leveren daarvan hing van het goedvinden der procederenden af. De klagten over niet genoegzamen arbeid voor

elf hoven waren niet geheel onjuist, en daarom moest men een minder aantal aannemen.

Hierna ging hij in eenige bijzonderheden na de bedenkingen omtrent de regtbanken en de aan haar te verleenen bevoegdheid. Te dien opzigte onderzocht hij welk het karakter van die regtbanken moest zijn, en in hoe ver het denkbeeld kon opgaan om ze al dan niet als den gewonen regter te beschouwen. De uitkomsten van het onderzoek der geraadpleegde statistiek hier te lande, in verband met die van het buitenland, hadden niet die waarde, welke men daaraan had gehecht. De beantwoording der vraag omtrent het verleenen eener meerdere of mindere competentie moest alleen afhangen van die, wat het belang der justiciabelen het meest medebragt, om in den kortsten tijd en op goedkoope wijze regt te bekomen.

Eindelijk behandelde hij de voorgestelde uitbreiding der competentie van den kantonregter in burgerlijke zaken. Bij de daartoe strekkende artikelen zou dit meer omstandig kunnen geschieden. Bij de algemeene beraadslagingen wilde hij het karakter van den kantonregter nagaan. Men had hem hier onder anderen afgeschilderd als moetende zijn conciliatoir regter of belast met voluntaire jurisdictie. Wil men hem een vredestichter doen zijn, dan moet men hem geen regtsmagt opdragen; wil men conciliatie doen voorafgaan, dan behoorde men eenen vrederegter aan te stellen. De Fransche vrederegter was conciliateur in zaken voor de regtbanken te beslissen, maar in andere zaken was hij de regter. Was de kantonregter conciliateur dan mogt hij in niets regt spreken en omgekeerd conciliatie was altijd mogelijk, het wets-ontwerp belette die niet. De Fransche vrederegter was altijd regter in kleine zaken, dat karakter had hij hoe langer hoe meer verkregen. Bij de Fransche wetten van 1838 was zijne competentie zelfs verhoogd, wel niet in die mate als bij dit wets-ontwerp plaats had; in de Rhijnprovincien, in Rhijn-Beijeren en Rhijn-Hessen was dit ook geschied; ook in Sardinie, waar de juges de mandement waren aangesteld, en die jurist en onafzetbaar waren. De vrederegters hadden dus meer in alles het karakter van regter bekomen: in Frankrijk houdt zelfs de aandrang aan om uitbreiding hunner competentie. De reden van een en ander was om meer in de nabijheid te hebben eenen regter, behalve den collegialen regter; onmogelijk was dit denkbeeld in al zijn omvang te verwezenlijken. Ten deele was dit onder anderen in Engeland het geval Ook was de drang ontstaan om spoedig en zonder kostbare vormen regt te vinden. Ook dit was niet doenlijk, wilde men niet eene goede regtspraak over het hoofd zien. Vormen moesten er zijn; misbruiken konden daarbij plaats hebben, maar daarom konden zij niet geheel opgeheven worden. Tot de regtspraak van den kantonregter moesten alzoo behooren, onder anderen die zaken welke van geringen aard waren, en die de kosten der behandeling voor de regtbanken niet waardig waren. Dit aannemende had hij eene grens gezocht in de bepaling die omtrent de competentie van den kantonregter in het wets-ontwerp is voorgesteld. Uitbreiding van zoodanige competentie in gelijken zin als nu, was reeds vroeger voorgesteld; en nimmer was daartegen van de zijde der Kamer ernstig bezwaar ingebragt. Bedenkingen waren er wel in te brengen, maar het zwaarst woog het belang der justiciabelen. De grens van f 300 nu was niet te hoog gesteld, gelijk hij geloofde. Men zou de vormen van de procedure bij de regtbanken kunnen vereenvoudigen, maar dit zou niet dat voordeel opleveren, dat men nu zou verkrijgen. Tegen de bezwaren werd een correctief gegeven, het appel namelijk: dit zou wel meer kosten, maar alleen in de minste zaken, want in de meeste gevallen zou er geen appel zijn. Men had de moeijelijkheid tegengeworpen, om geschikte kantonregters te verkrijgen. Wegens uitzonderingen was men tot de conclusie gekomen dat die ambtenaren doorgaans ongeschikte personen waren. Dat oordeel was echter onjuist, want er werden weinig appellen van door kantonregters gewezen vonnissen behandeld.

En al was de beschuldiging waar op dit punt, dan verwachtte hij van de aanneming der wet verbetering: de bezoldigingen der kantonregters werden verhoogd, die der drie eerste klassen zouden bezoldigd worden gelijk regters, de overige zouden bekomen f 1200; overdadig was dit inkomen wel niet, doch men vergete niet dat de arbeid der kantonregters in de lagere rangen niet aanzienlijk uitgebreid zou worden. Materiele verbetering was dus niet te ontkennen, ook morele door het voorstel van onafzetbaarheid, en opdragt van het ambt uitsluitend aan juristen. Hierbij wees hij aan aan welk soort van personen in Frankrijk het vredegeregt werd opgedragen, onder anderen schoolmeesters, voormalige klerken, deurwaarders enz. Geschikte personen, geloofde hij, zouden er wel komen. De regtvaardiging van zijn stelsel betreffende dit onderwerp zou hij tot later kunnen uitstellen.

Vervolgens ging hij over tot de behandeling van bijzondere aanmerkingen. De eerste betrof de bezoldigingen, die sommigen te laag achtten; de bijgebragte redenen tot aandrang van verhooging moesten ook bij anderen gelden; door eenige vermeerdering zou men geen geschikte personen bekomen van dien aard gelijk men verwachtte, te minder omdat men in hen niet alleen theorie maar ook praktijk vereenigd wilde hebben; wilde men dat men zou dan de bezoldigingen zeer moeten verhoogen. Goede leden der regterlijke magt moesten in de magistratuur zelve worden aangekweekt. Hij wilde niet ontkennen dat het bekomen van een doctoralen graad geene voldoende waarborgen opleverde; daartoe behoorde eene nadere regeling van het hooger onderwijs; ondertusschen geloofde hij dat het onderwijs op de hoogescholen niet zoo geheel verwerpelijk was, en dat strengheid bij de examina vooral hier verbetering zou kunnen aanbrengen.

Een tweede punt was de beweerde onvolledigheid uit hoofde niet gelijktijdig zou zijn geregeld eene nieuwe indeeling van het regterlijk gebied. Daartoe was de tijd nog niet gekomen: die regeling was toch tevens te baseren op de te verkrijgen ondervinding van de werking der thans voorgestelde wijzigingen. Een te lang uitstel zou daarvan het gevolg niet behoeven te zijn.

Eene derde opmerking betrof de meening die men bij hem veronderstelde aangaande eene partiele en later geheele herziening van de Wetboeken van Strafvordering en van Burgerlijke Regtsvordering. Men had de zinsnede in het Eindverslag daaromtrent niet goed opgevat. Bij de aanneming dezer wet waren al dadelijk veranderingen in die wetboeken noodig, en nu zou het de vraag zijn of de geheele herziening der wetboeken binnen een kort tijdstip zou kunnen zijn afgeloopen, hetgeen eene partiele herziening zou kunnen voorkomen.

De heer Wintgens beantwoordde onderscheidene punten in de rede van den Minister van Justitie en in die van anderen voorkomende. Leed deed het hem dat de Minister de behandeling van een groot beginsel in dit wets-ontwerp in art. 59 voorkomende tot later wilde uitstellen. Dat besluit achtte hij te zijn een bewijs der zwakke zijde van dat punt. Op dien weg mogt men den Minister niet volgen. Het voorstel van het wets-ontwerp in dit opzigt ging hij daarop nogmaals in bijzonderheden na, en onderzocht de meerdere of mindere wenschelijkheid der instelling van de jury. Hij voor zich voorzag, dat in stede van vereenvoudiging in strafzaken grooter omslag zou plaats hebben. Hij wilde niet alleen afbreken, maar, daar men op een vrij terrein stond, weggenomen zien wat verwerpelijk was. Hervorming moest er plaats hebben, en het wets-ontwerp bedoelde behoud van het bestaande met de verandering omtrent de competentie van den kantonregter en de appellabiliteit enz. Hier was alleen eene herhaling van hetgeen in 1843 te vergeefs was beproefd. Bij de grondwetsherziening had men meer op het oog gehad. Hij ontkende het besluit van Mei 1859 niet; en deed de vraag of het niet wenschelijk was ook omtrent eenige andere hoofdbeginselen bij deze gelegenheid soortgelijke besluiten te nemen. Verder wederlegde hij het betoog van den Minister met betrekking tot het voorgestelde cassatiestelsel, en verklaarde van gevoelen te blijven dat dat stelsel tot vele moeijelijkheden zou leiden. Hij was ook niet, gelijk beweerd was, een tegenstander van de opheffing van het civiel appèl; hij was voor de opdragt aan den Hoogen Raad van het hooger beroep; wat hij omtrent dat punt vroeger had gezegd, stond in betrekking met het bekende besluit der Kamer en de bepalingen van het wets-ontwerp. Wat hij met betrekking tot de door de verschillende regtscollegien te verrigten werkzaamheden en het daarvoor aan te stellen personeel had gezegd, herhaalde hij in korte bewoordingen, en bestreed het tegenovergesteld denkbeeld, door sommigen voorgestaan. Den arbeid, die door de regterlijke collegien in Frankrijk werd afgedaan, bragt hij weder in vergelijking met hetgeen in dit land geschiedde, en kwam nogmaals tot de conclusie, dat aldaar veel meer dan hier werd gedaan.

Ook kon hij niet toegeven dat de vrederegters in Frankrijk, op wie men zoo laag had nedergezien, zoo ongelukkig in hunne uitspraken waren, daar de statistieken duidelijk bewezen dat zij vrij gelukkig in hunne handelingen waren. Wat den werkking der kantonregters hier te lande betrof, en wat hun bij dit wets-ontwerp werd opgedragen, ook hieromtrent trad hij aan het slot zijner rede nog in eenige nadere bijzonderheden.

Nu achtte hij eene beslissing omtrent de beginselen van dit wets-ontwerp allezins verkieslijk boven eene achtereenvolgende behandeling der artikelen. Wenschelijk was het alzoo om bijv. eerst de beginselen vervat in de artt. 42, 59, 63, 68, 82 uit te maken. Daaromtrent moest men eerst zekerheid hebben, omdat het wets-ontwerp een op die beginsels gebouwd zamenhangend geheel was.

De algemeene beraadslagingen zullen op morgen worden voortgezet.

WATERHOOGTEN IN DE HOOFD-RIVIEREN.

November.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
9	Boven-Rhijn	*Keulen*,	+ 38.28	+ 2.48	8 ure	"	0.05
8	Waal	*Nijmegen*,	+ 8.73	+ 2.51	8 "	"	0.07
8	Neder-Rhijn	*Arnhem*,	+ 8.70	+ 1.12	8 "	"	0.07
8	Geldersche IJssel	*Westervoort*,	+ [illegible]	[illegible]	8 "	"	[illegible]
7	Boven-Maas	*Maastricht*, (brug)	+ 42.92	+ 0.72	8 "	"	0.04
7		*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 42.46	"	8 "	"	0.03
8		*Grave*,	+ 6.46	+ 1.61	8 "	"	0.04
8	Nieuwe Maas	*Brielle* H. W.	+ 0.54	"	10 u. 30 m.	0.25	"
		L. W.	− 0.52	"	5 u. 15 m.	0.22	"

Met het vorige nommer der *Staats-courant* zijn verzonden vel 28—31 van het Bijblad II.

KONINKLIJKE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN.

De Afdeeling voor Taal-, Letter-, Geschiedkundige en Wijsgeerige Wetenschappen zal eene gewone vergadering houden op Maandag den 12den November eerstkomende, des voormiddags ten half twaalf ure, in het Gebouw der Akademie (Trippenhuis) te Amsterdam.

H. J. Koenen,
Secretaris der Letterkundige Afdeeling.

de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Dingsdag vóór de Besteding, des morgens om tien ure, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. A. Beijerinck te 's Gravenhage, en bij den Ingenieur P. Caland te Rotterdam.

's Gravenhage, den 27sten October 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Zeeland*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 16den November 1860, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 11de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Middelburg, worden Aanbesteed:

het herstel en onderhoud van 's Rijks Zeeweringen te Vlissingen en Veere, benevens het onderhoud der Spuisluis in den mond der Koopmanshaven te Vlissingen, gedurende de jaren 1861, 1862 en 1863.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving per jaar.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zeeland te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den vierden en derden dag vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn aan het Bureau van den Hoofdingenieur van den Waterstaat jhr. J. R. T. Ortt te Middelburg, en bij den Ingenieur J. A. van Borr aldaar.

's Gravenhage, 25 October 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Utrecht*.

AANBESTEDING.

Op Zaturdag, den 24sten November 1860, des namiddags ten 2 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Utrecht, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6de district, en van den Directeur van 's Rijks Veeartsenijschool, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Utrecht, worden Aanbesteed:

het onderhoud van, en het doen van eenige vernieuwingen aan de gebouwen van 's Rijks Veeartsenijschool te Utrecht, ingaande den 1sten Januarij 1861 en eindigende den 31sten December 1861.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Utrecht, te Utrecht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur, den Adspirant-ingenieur en den Opzigter C. F. van Heylingen, allen te Utrecht.

's Gravenhage, 29 October 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Drenthe*.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag, den 13den November 1860, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Drenthe, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het derde district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur van Drenthe, te Assen, worden Aanbesteed:

het onderhouden van de verspreide Landsbruggen benevens de Hullen- en Mantingerdijken in de provincie Drenthe, van 1°. Januarij 1861 tot den laatsten December 1863.

Deze Aanbesteding geschiedt alleen bij inschrijving, overeenkomstig art. 9 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Drenthe te Assen, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Drie dagen vóór de Besteding wordt de noodige plaatselijke aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur Kock en bij den Adspirant-ingenieur Braunissen Troost, beiden te Assen.

's Gravenhage, den 13den October 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Marine, van voornemen zijnde, op den 28sten November 1860, op de navolgende wijze, onder zijne nadere goedkeuring, te doen Aanbesteden de levering van het benoodigde Munitiebrood en versch Rundvleesch, ten behoeve der equipages van Zr. Ms. schepen en vaartuigen van Oorlog binnengaats, van den 1sten Januarij tot den 31sten December 1861:

Brengt ter kennis van de belanghebbenden:

dat de biljetten van inschrijving, op gezegeld papier geschreven en door de gegadigden zelven onderteekend, uiterlijk op den 26sten dezer maand, des avondslags vóór 12 ure, vrachtvrij, behooren te zijn bezorgd, als:

voor de levering van versch Rundvleesch, ten behoeve van Zr. Ms. Zeemagt ter reede van Texel en in het Nieuwe Diep, bij den Directeur en Kommandant der Marine te Willemsoord;

voor de leveringen van Munitiebrood en versch Rundvleesch, ten dienste van Zr. Ms. Zeemagt te Hellevoetsluis, bij den Directeur en Kommandant der Marine aldaar; en

voor de levering van versch Rundvleesch, ten behoeve van Zr. Ms. Zeemagt te Vlissingen en op de Schelde, bij den Directeur en Kommandant der Marine te Vlissingen;

dat de gemelde biljetten moeten bevatten duidelijke opgaven van de namen, voornamen en woonplaatsen der inschrijvers en van hunne borgen, zoomede van de prijzen (in schrijfletters), waarvoor men genegen is de levering van het bovengenoemde, overeenkomstig de voorwaarde van aanbesteding, per 100 Ned. pond aan te nemen;

dat inschrijvingsbiljetten, welke niet aan de hiervoor opgegeven vereischten voldoen, waarin bij-condities vervat, doorhalingen of schrifdelgingen gedaan zijn, van de mededinging uitgesloten zullen worden;

dat, ten voormelden dage en ure, door de genoemde Directeuren en Kommandanten der Marine, ieder voor zooveel zijn ressort betreft, in tegenwoordigheid der gegadigden, de opening der inschrijvingsbiljetten en de voorloopige toewijzing aan de minste inschrijvenden zal geschieden; en eindelijk,

dat de bestekken dezer aanbesteding, dagelijks (Zondagen uitgezonderd), van 10 ure des morgens tot 2 ure na den middag, ter lezing liggen ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage, aan de bureaux van de Directien der Marine te Willemsoord, te Amsterdam, te Hellevoetsluis en te Vlissingen, alsmede ter griffien van de heeren Commissarissen des Konings in de provincien Gelderland en Noordbrabant en het Hertogdom Limburg.

's Gravenhage, den 8sten November 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN SCHEEPVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat tot betere verkenning van het eiland *Schokland*, in het laatst dezer of in het begin der volgende maand, op de noordpunt van dat eiland een *klein licht* zal worden ontstoken, hetwelk van zonsondergang tot zonsopgang brandende zal worden gehouden.

Van den dag der ontsteking als ook van de rigting van het licht zal nader mededeeling worden gedaan.

's Gravenhage, den 6den November 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BEKENDMAKING.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat, ingevolge vroegere aankondiging, op heden bij Heeren Gedeputeerde Staten heeft plaats gehad;

a. de tiende Uitloting, ter aflossing op den 1sten Januarij 1861, van tien aandeelen of een kapitaal van tien duizend gulden van de Geldleening, ad *f* 123,000, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 11den Januarij 1851, n°. 23; en

b. de eerste Uitloting, ter aflossing op den 31sten December 1860, van vier en twintig Aandeelen, of een kapitaal van vier en twintig duizend gulden van de Geldleening, ad *f* 250,000, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 26sten Maart 1859, n°. 59, en dat bij die gelegenheid zijn Uitgeloot, wegens eerstgemelde Leening de nommers 16, 20, 29, 35, 42, 48, 66, 99, 116 en 147, en wegens laatstgenoemde Leening de nommers 5, 47, 74, 104, 108, 113, 127, 128, 139, 141, 149, 150, 152, 172, 176, 201, 207, 209, 216, 221, 224, 235, 239 en 246, betaalbaar ten Kantore van den Betaalmeester te Leeuwarden, onderscheidenlijk op den 1sten Januarij 1861 en 31 December 1860.

Leeuwarden, den 22sten October 1860.

VAN PANHUYS.

MARINE.

De Directeur en Kommandant der Marine te Willemsoord is voornemens, onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Minister van Marine, op Zaturdag den 17den November 1860, des voormiddags ten elf ure, bij inschrijving aan te besteden:

het Arbeidsloon en de gedeeltelijke leverantie der Materialen voor het maken van eene Mastenmakerij, Bergplaatsen voor Gezaagde Houtwaren en eene Slagterij in de daartoe aan te wijzen gebouwen op 's Rijks Werf te Willemsoord.

Het Bestek ligt ter lezing bij de Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage, en bij de Directien der Marine te Amsterdam en Willemsoord.

Twee dagen vóór de Aanbesteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan.

De inschrijvingen op gezegelde biljetten, bevattende de aannemingssom in schrijfletters en de namen van aannemer en borgen, zonder doorhalingen of bij-condities en door den inschrijver onderteekend, zullen vóór of op den bepaalden dag der Aanbesteding, des morgens vóór elf ure, vrachtvrij moeten worden bezorgd ter Griffie van de Directie der Marine te Willemsoord.

Willemsoord, den 7den November 1860.

De Directeur en Kommandant der Marine voornoemd,
D. BIEL DE VRIES.

MARINE.

Openbare aanbesteding aan 's Rijks werf te Amsterdam, op Zaturdag den 1sten December 1860, des voormiddags ten elf ure, van:

het onderhoud van de Kazerne der Mariniers aldaar gedurende het jaar 1861.

Volgens Bestek en Voorwaarden welke daarvan ter lezing liggen ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage, en van de Directien der Marine te Willemsoord, Vlissingen, Hellevoetsluis en

Amsterdam, en aan het locaal der Maatschappij tot verbetering van den Werkenden Stand aldaar (O. Z. Voorburgwal bij het Vredenburg); zullende twee dagen vóór de Besteding, des morgens van 10 tot 11 ure, de noodige aanwijzing geschieden, terwijl inmiddels nadere inlichtingen te verkrijgen zijn bij den hoofdingenieur der Marine aan voormelde werf.

De Inschrijvingsbiljetten op zegel, behelzende de namen en woonplaatsen van den Aannemer en zijne Borgen, mitsgaders de aannemingsom in schrijfletters, zullen vóór of uiterlijk op den dag der Aanbesteding, des voormiddags ten elf ure, franco moeten bezorgd worden ter Secretarie van de Directie der Marine te Amsterdam.

Amsterdam, 8 November 1860.

De Directeur en Kommandant der Marine,
C. J. Berghuis.

AANBESTEDING.

Door de centrale directie van Walcheren zal, onder hare nadere goedkeuring, op Donderdag den 6den December aanstaande, des middags ten 12 ure, aan haar locaal in de Abdij te Middelburg, *bij enkele inschrijving* in het openbaar in één perceel worden aanbesteed het leveren van het volgende *Eikenhout*, binnen scheepsboord, tegen het zuideinde van den Westkapelschen zeedijk, te weten:

20 palen, elk lang 11,00 el;
55 » » » 11.50 »
13 » » » 12,00 »
2 » » » 12.50 »

te zamen 90 palen van rondhout, zwaar op het midden der lengte 1,25 el omtrek.

135 el lengte voor gordingen, in stukken niet korter dan 7 el;
6 kespen, elk lang 7,20 el;
5 » » » 7.80 »
12 stukken voor kruisen, elk lang 3.50 el; en

NB. 57 el lengte, in stukken van 80 duim of het meervoud van dien, makende te zamen 366 el lengte beslagen hout, zwaar over de geheele lengte 23 en 30 duim.

192 stuks ribhout elk lang 2.25 el, zwaar 7 en 15 duim, benevens 80 el lengte, dito zwaar 7 en 8 duim, makende te zamen 512 el lengte bezaagd hout.

De voorwaarden, waarop deze aanbesteding geschieden zal, liggen ter lezing op de gewone plaatsen waarop de bestekken der waterstaatswerken ter inzage worden gelegd, en zijn op franco aanvraag gratis te bekomen bij de directie voornoemd, terwijl nadere inlichtingen kunnen verkregen worden, bij den president der directie.

Middelburg, 1 November 1860.

De centrale directie voornoemd,
A. Caland, *President.*
J. P. van Visvliet, *Griffier.*

NB. De vorige bekendmaking verbeterd.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij beschikking der Arrondissements-regtbank te Amsterdam (1ste Kamer), van 6 November 1860, is opgeheven de Curatele, waaronder *Josephus Uss* op eigen verzoek was gesteld.

Geschiedende hiervan aankondiging overeenkomstig Artt. 497, 498 en 499 van het Burgerlijk Wetboek.

De Officier van Justitie te Amsterdam,
H. A. Hartogh.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, van den eersten November 1860, bij verstek gewezen, is *Jacoba Veer*, ten verzoeke harer zuster *Johanna Veer*, uit hoofde van krankzinnigheid, gesteld onder Curatele.

[Kosteloos.] *De Procureur voor de Eischeresse occuperende,*
W. A. H. Ouwens.

*** Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van den Heer *Joannes Mattijsen*, gewoond hebbende en overleden te Amsterdam, worden verzocht daarvan, vóór den 20sten November 1860, opgave of betaling te doen ten Kantore van de Notarissen *G. Schimmel* en Mr. *C. J. Diemont*, Oudezijds-Voorburgwal bij de Agnietenstraat te Amsterdam.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

Vrijdag 9 November 1860.

Amsterdam.

	pCt.			
Nederl. Werkelijke Schuld.	$2\frac{1}{2}$	63	—	—
Dito dito	3	$75\frac{1}{8}$	—	—
Dito dito	4	$97\frac{5}{16}$	$97\frac{7}{16}$	—
Handel-maatschappij		—	—	—
Spanje	$1\frac{3}{4}$	$39\frac{1}{2}$	$39\frac{3}{8}$	—
Binnenlandsche	3	$47\frac{1}{8}$	$47\frac{1}{4}$	—
Portugal, oude.	3	$44\frac{1}{2}$	$44\frac{3}{8}$	—
Rusland, oude	5	$101\frac{5}{8}$	—	—
Nieuwe	5	—	—	—
Hope	4	$77\frac{3}{8}$	—	—
Stieglitz	4	$77\frac{3}{8}$	—	—
Dito, 5de serie	5	$87\frac{3}{4}$	—	—
Dito, 6de serie	5	$95\frac{7}{8}$	—	—
Leening 1860	$4\frac{1}{2}$	$89\frac{5}{8}$	—	—
Oostenrijk, Metalliek	5	$45\frac{11}{16}$	$45\frac{7}{8}$	$45\frac{11}{16}$
Dito	$2\frac{1}{2}$	$24\frac{5}{8}$	—	—
Zilveren	5	$67\frac{1}{8}$	$67\frac{1}{4}$	—
Nationalen	5	$52\frac{7}{8}$	$53\frac{1}{8}$	$52\frac{7}{8}$

Londen, Consols.	$93\frac{3}{8}$	Antwerpen, Metalliek.	$55\frac{7}{8}$
Spanje	—	Spanje	—
Parijs, Fr. rente	70.20	Weenen, Metalliek.	65.50
Spanje	48	Wissel Londen.	133.60

STAAT van de voornaamste Katoenen Goederen, waarvoor ter verzending naar Nederlandsch Indië, gedurende de maand October 1860, Certificaten van Oorsprong bij het Departement van Koloniën zijn geviseerd.

Ongebleekte en Gebleekte Goederen.

Uitgezonden door	Madapollams 4/4	Madapollams 9/8	Madapollams 5/4	Madapollams 6/4	Madapollams 6½/4	Madapollams 7/4	Madapollams 8/4	Calicots 4/4	Calicots 9/8	Calicots 5/4	Calicots 6/4	Calicots 6½/4	Calicots 7/4	Calicots 8/4
	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.
de Ned. Handel-Maatschappij.	4500	5300	4150	11950	»	5250	»	»	»	16350	15550	»	900	»
den partic. Hand.	600	1150	5900	14535	1800	1050	»	200	200	8340	13025	100	2200	»

Uitgezonden door	Shirtings ongebleekte 5/4	Shirtings ongebleekte 6/4	Shirtings ongebleekte 7/4	Shirtings gebleekte 5/4	Shirtings gebleekte 6/4	Shirtings gebleekte 7/4	Witte gewerkte Shirtings	Drillings	Longcloths	Cambrics	Diemets	Marseilles	Oogjesgoed	Tafel- en Servetgoed	Tafel- en Servetgoed	Garens	Zakken	Molton dekens	Doeken	Jeans
	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stukk.	Stellen.	Pikols.	Stuks.	Stuks.	Dozijn.	Stukk.
de Ned. Handel-Maatschappij.	»	»	»	1000	2500	»	»	4500	500	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
den partic. Hand.	350	150	»	2300	2650	900	»	8200	350	»	600	325	350	352	»	»	30000	7920	»	»

Adrianopel-roode Goederen.

Uitgezonden door	Garen.	Garen.	Garen.	Effen rood stukgoed.	Effen roode gewerkte Shirtings.	Gedrukt stukgoed.	Sarongs.	Kainpandjangs.	Slendangs.	Tjindies.	Spreijen.	Doeken.
	Pikols.	Wrongen.	Ponden.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Dozijnen.
de Ned. Handel-Maatschappij.	510	»	»	1750	»	»	»	»	»	»	»	»
den partic. Hand.	98	»	»	1700	»	»	$36\frac{5}{20}$	$46\frac{17}{20}$	50	»	»	$680\frac{2}{12}$

Gedrukte Goederen.

Uitgezonden door	Gedrukt stukgoed.	Sarongs.	Kainpandjangs.	Slendangs.	Kembings.	Spreijen.	Doeken.	Tjalms.
	Stukken.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Dozijnen.	Corges.
de Ned. Handel-Maatschappij.	1250	325	50	»	»	»	»	»
den partic. Hand.	378	[illegible]	[illegible]	[illegible]	»	60	$1953\frac{3}{12}$	»

Geverwde Goederen.

Uitgezonden door	Garen.	Garen.	Blaauwe Drillings.	Salemporis.	Effen zwart stukgoed.	Effen Oranje stukgoed.	Diverse kleuren stukgoed.	Zwarte Drillings.
	Pikols.	Wrongen.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Stukken.
de Ned. Handel-Maatschappij.	»	»	»	»	»			»
den partic. Hand.	»	»	»	700	»			»

Weefgoederen.

Uitgezonden door	Nicanias.	Grove Cotonetten.	Ginghams.	Breede Sarongs.	Boeginesche Sarongs.	Kainpandjangs.	Slendangs.	Doeken.	Taffaschelassen.	Indische broekjes.	Tjenallas.	Beddetijk.
	Stukken.	Stukken.	Stukken.	Corges.	Corges.	Corges.	Corges.	Dozijnen.	Stukken.	Corges.	Corges.	Stukken.
de Ned. Handel-Maatschappij.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
den partic. Hand.	»	150	350	260	815	»	»	300	100	»	»	»

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.